

**WYDZIAŁ HISTORII UAM**  
**STUDIA STACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA**

**ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – WYKŁADY MONOGRAFICZNE 2025/26**  
**PLAN ZAJĘĆ**

**Semestr zimowy 2025/26**

| Lp. | Wykładowca                                  | Temat                                                                                             | Opis                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Liczba godz. | Forma zaliczenia   | Dzień    | Godz.       | Sala  |
|-----|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------|----------|-------------|-------|
| 1.  | <b>dr Anastazja BAUKOVA</b>                 | <b>BYĆ KSIĘŻNICZKĄ LUB KRÓLOWĄ. DZIEJE KOBIECYCH ELIT OD STAROŻYTNOŚCI DO KOŃCA ŚREDNIOWIECZA</b> | Historia kobiet w epoce starożytnej i średniowiecznej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 30           | Zaliczenie z oceną | poniedz. | 14.15-15.45 | 3.67  |
| 2.  | <b>prof. UAM dr hab. Krzysztof KRÓLCZYK</b> | <b>NA GRANICACH ŚWIATA RZYMSKIEGO</b>                                                             | Wykład poświęcony będzie granicom Imperium Romanum i roli, jaką odgrywały w historii państwa. Omówione zostaną m. in. następujące zagadnienia: pojęcia związane z granicami w źródłach z epoki, kształtowanie się granic rzymskich w okresie Republiki i wczesnego Cesarstwa, umocnienia graniczne doby pryncypatu, ich charakterystyka i ewolucja, wpływ wojska i obozów wojskowych na życie prowincji, w tym na powstawanie ośrodków miejskich, załamanie się systemu limesowego w III w. po Chr. | 30           | Zaliczenie z oceną | poniedz. | 12.30-14.00 | 3.67  |
| 3.  | <b>prof. UAM dr hab. Anna TATARKIEWICZ</b>  | <b>ŻYCIE PRYWATNE W RZYMIE W OKRESIE REPUBLIKI I CESARSTWA</b>                                    | Wykład wprowadzający w realia codziennego funkcjonowania mieszkańców Imperium Rzymskiego. Na zajęciach omówione zostaną takie zagadnienia, jak np.: mieszkalnictwo, wyżywienie, higiena,                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 30           | Zaliczenie z oceną | środa    | 9.00-10.30  | 3.129 |

|    |                                        |                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |                    |          |             |       |
|----|----------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------|----------|-------------|-------|
|    |                                        |                                                 | rozrywki, struktura rodziny oraz rytuały religijne. Zajęcia mają na celu ukazanie historii z perspektywy życia codziennego, poza wielkimi wydarzeniami i postaciami politycznymi. Wykład skierowany do studentów studiów licencjackich zainteresowanych kulturą i społeczeństwem antycznym.                                                                                                                                                                                                                    |    |                    |          |             |       |
| 4. | <b>prof. UAM dr hab. Maciej DORNA</b>  | <b>ZAKON KRZYŻACKI I JEGO PAŃSTWO W PRUSACH</b> | Tematem wykładu będą dzieje zakonu krzyżackiego od momentu jego powstania u schyłku XII w. aż do czasów współczesnych, a także dzieje państwa stworzonego przez Zakon w Prusach do momentu jego sekularyzacji w 1525 r. Pomimo położenia głównego akcentu na pruskim wątku dziejów zakonu krzyżackiego, w wykładzie zostaną uwzględnione również wszystkie pozapruskie aspekty dziejów Zakonu – jego działalność na terenie Ziemi Świętej, Europy południowej, zachodniej i środkowej oraz na terenie Inflant. | 30 | Zaliczenie z oceną | środa    | 9.00-10.30  | 3.67  |
| 5. | <b>prof. UAM dr hab. Jerzy KOŁACKI</b> | <b>STOSUNKI POLSKO-NIEMIECKIE W XX WIEKU</b>    | Wykład obejmuje stosunki polsko-niemieckie w okresie Drugiej Rzeczypospolitej, w czasie II wojny światowej, w Rzeczypospolitej Polsce Ludowej do 1989 roku oraz III Rzeczypospolitej do końca lat 90-tych, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów politycznych. Podjęte zostaną główne kwestie sporne między obu państwami i poszukiwanie ich rozwiązania, zwłaszcza sprawy wspólnej granicy, wojennych i powojennych migracji ludności, relacji PRL z RFN i NRD,                                               | 30 | Zaliczenie z oceną | poniedz. | 12.30-14.00 | 3.129 |

|    |                                   |                                                                                |                                                                                                                                          |    |                    |          |             |      |
|----|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------|----------|-------------|------|
|    |                                   |                                                                                | zjednoczenia Niemiec, mniejszości niemieckiej w Polsce i Polonii w Niemczech oraz pierwszych prób pojednania między Polakami i Niemcami. |    |                    |          |             |      |
| 6. | prof. UAM dr hab. Piotr OKULEWICZ | NIE TYLKO NIEMEN I BUDKA SUFLERA, CZYLI KRĘTE ŚCIEŻKI POLSKIEJ MUZYKI ROCKOWEJ | Przekazanie wiedzy obejmującej wybrane problemy narodzin zjawiska muzyki młodzieżowej w PRL.                                             | 30 | Zaliczenie z oceną | poniedz. | 14.15-15.45 | 3.44 |
| 7. | prof. dr hab. Grzegorz ŁUKOMSKI   | KONFLIKTY I WOJNY WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE                                      | Najnowsze konflikty wojenne i ich analiza.                                                                                               | 30 | Zaliczenie z oceną | piątek   | 10.45-12.15 | 3.67 |
| 8. | prof. UAM dr hab. ŁUKASZ RÓŻYCKI  | WAR AND WARFARE IN LATE ANTIQUITY (AMU-PIE) <sup>1</sup>                       | Wojskowość rzymska i barbarzyńska w późnym antyku.<br>UWAGA: wymóg znajomości języka angielskiego!                                       | 30 | Zaliczenie z oceną | czwartek | 9.00-10.30  | 3.95 |

### Semestr letni 2025/26

| Lp. | Wykładowca                      | Temat                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Liczba godz. | Forma zaliczenia   | Dzień | Godz. | Sala |
|-----|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------|-------|-------|------|
| 1.  | dr Tytus MIKOŁAJCZAK            | BLISKI WSCHÓD OD ACHEMENIDÓW DO SASANIDÓW                                    | Wybrane zagadnienia z historii starożytnego Bliskiego Wschodu od ok. VI wieku p.n.e. po ok. VII wiek n.e.                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 30           | Zaliczenie z oceną |       |       |      |
| 2.  | prof. UAM dr hab. Elena KLENINA | PRZESTRZEŃ PUBLICZNA W PROWINCJONALNYCH MIASTACH ANTYCZNYCH: FORMA A FUNKCJA | Celem zajęć jest zapoznanie studentów z zasadami kształtowania przestrzeni miejskiej i architektury w świecie starożytnym – od epoki greckich <i>poleis</i> , przez urbanistykę rzymską, po miasta Bliskiego Wschodu i Egiptu. Kurs omawia rozwój form architektonicznych i układów urbanistycznych w kontekście społecznym, politycznym, religijnym i technologicznym. Poruszane zagadnienia obejmują | 30           | Zaliczenie z oceną |       |       |      |

<sup>1</sup> Zapisy na zajęcia anglojęzyczne: indywidualnie za pośrednictwem mgr Karoliny Filipowskiej – wydziałowej koordynatorki USOS ([karolina.filipowska@amu.edu.pl](mailto:karolina.filipowska@amu.edu.pl)).

|    |                                         |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                    |  |  |  |
|----|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------|--|--|--|
|    |                                         |                                                                                | m.in.: genezę miasta w starożytności; plan hippodamejski i jego zastosowanie w miastach greckich; rzymską siatkę uliczną ( <i>cardo, decumanus</i> ), forum, <i>insulae, domus</i> i infrastrukturę techniczną (akwedukty, kanalizacja); architekturę publiczną (świątynie, teatry, amfiteatry, łaźnie); symbolikę urbanistyczną i funkcje ideologiczne przestrzeni. Zajęcia mają charakter wykładowo-analityczny, z elementami analizy planów, rekonstrukcji i tekstów źródłowych.                  |    |                    |  |  |  |
| 3. | dr<br>Michał DUCH                       | <b>HISTORIA ZAPISANA W KAMIENIU:<br/>WPROWADZENIE DO EPIGRAFIKI ŁACIŃSKIEJ</b> | Wykład wprowadza w podstawy epigrafiki rzymskiej – od typologii inskrypcji, przez paleografię, po metody dokumentacji i interpretacji. Uczestnicy nauczą się czytać i analizować inskrypcje z różnych części Imperium Rzymskiego, poznając ich znaczenie dla badań nad społeczeństwem, religią i administracją.                                                                                                                                                                                      | 30 | Zaliczenie z oceną |  |  |  |
| 4. | prof. UAM dr hab.<br>Krzysztof KRÓLCZYK | <b>CESARZ SEPTYMIUSZ SEWER I JEGO EPOKA</b>                                    | Celem wykładu jest zapoznanie słuchaczy z przełomowym w dziejach wczesnego Cesarstwa Rzymskiego okresem rządów Septymiusza Sewera, który panował w latach 193-211 n.e. Poruszone zostaną i. in. następujące zagadnienia: źródła do epoki, dzieciństwo, młodość i wczesna kariera polityczna Sewera, wojna domowa w Rzymie w latach 193-197 i przejęcie władzy przez Septymiusza Sewera, wojny zewnętrzne Cesarstwa w latach 193-211, polityka wewnętrzna cesarza, zmiany w systemie administracyjnym | 30 | Zaliczenie z oceną |  |  |  |

|    |                                                   |                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |                    |  |  |  |
|----|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------|--|--|--|
|    |                                                   |                                                                                                                        | państwa, jurysprudencja, architektura i sztuka epoki, śmierć Sewera i jej następstwa, bilans epoki Septymiusza Sewera.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |                    |  |  |  |
| 5. | prof. UAM dr hab.<br>Małgorzata<br>DELIMATA-PROCH | <b>ŚREDNIOWIECZE WE<br/>WSPÓŁCZESNEJ KULTURZE<br/>POPULARNEJ (W FILMACH,<br/>SERIALACH,<br/>POWIEŚCIACH)</b>           | Wykład dotyczy zagadnień związanych z mediewalizmem, czyli poszukiwania nawiązań do średniowiecza w wybranych filmach, powieściach historycznych itp. Chodzi m.in. o wskazanie wpływu motywów, faktów, postaci średniowiecza polskiego i powszechnego na współczesną kulturę                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 30 | Zaliczenie z oceną |  |  |  |
| 6. | prof. UAM dr hab.<br>Marzena MATLA                | <b>MONARCHIE<br/>PRZEMYŚLIDÓW,<br/>PIASTÓW I ARPADÓW –<br/>POWIĄZANIA I<br/>ODDZIAŁYWANIA<br/>POLITYCZNO-KULTUROWE</b> | Wykład dotyczy specyfiki rozwojowej Europy Środkowej w średniowieczu, tj. monarchii Przemyślidów, Arpadów i Piastów oraz ich wzajemnych interakcji, przede wszystkim kulturowych, ale też politycznych. Punktem wyjścia będzie ukazanie ogólnych kierunków rozwoju owych monarchii, służące za podstawę do ukazania transferów kulturowych między poszczególnymi obszarami, stopnia tych oddziaływań, okoliczności, w których się one dokonywały, a były to zwykle kontakty polityczne, ale przede wszystkim ich zakresu. Interesować nas będzie, w jakich obszarach wzajemne wpływy się zaznaczały, dominowała sfera polityczna, czy kulturowa oddziaływań, dalej – czy recepcja dotyczyła kultury rodzimej (i jakich jej elementów) czy też poszczególne kraje stanowiły nośnik kultury | 30 | Zaliczenie z oceną |  |  |  |

|     |                                                 |                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                    |  |  |  |
|-----|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------|--|--|--|
|     |                                                 |                                                                                   | obcej, zachodniej czy bizantyńskiej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |                    |  |  |  |
| 7.  | prof. UAM dr hab.<br>Adam KRAWIEC               | <b>GDZIE NIE ŻYJĄ SMOKI -<br/>ŚREDNIOWIECZNE<br/>WYOBRAŻENIA<br/>GEOGRAFICZNE</b> | Zapoznanie z problematyką związaną ze średniowiecznymi wyobrażeniami geograficznymi na temat poszczególnych kontynentów, najważniejszych krain i miejsc, rozpatrywanymi w szerszym kontekście obrazu świata; wskazanie na ich specyfikę w stosunku do starożytności i czasów nowożytnych oraz ewolucję w obrębie epoki.                                                                                                              | 30 | Zaliczenie z oceną |  |  |  |
| 8.  | prof. Bernadetta<br>MANYŚ                       | <b>OD NARODZIN DO<br/>ŚMIERCI. RODZINA<br/>SZLACHECKA W DOBIE<br/>NOWOŻYTNEJ</b>  | Celem wykładu będzie ukazanie wybranych problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny szlacheckiej w dobie nowożytnej. Poruszone zostaną zagadnienia związane z życiem rodzinnym, obchodzonymi uroczystościami, aspektami związanymi ze zdrowotnością, edukacją, radościami i troskami dnia codziennego. Analizowana będzie zarówno rodzina szlachecka, jak i mieszczańska w ujęciu statystycznym, demograficznym, obyczajowym itd. | 30 | Zaliczenie z oceną |  |  |  |
| 9.  | prof. UAM dr hab.<br>Anna IDZIKOWSKA-<br>CZUBAJ | <b>CAŁY TEN BIG-BEAT – LATA<br/>60 W POLSKIM ROCKU</b>                            | Historia muzyki rockowej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 30 | Zaliczenie z oceną |  |  |  |
| 10. | prof. UAM dr hab.<br>Jędrzej<br>PASZKIEWICZ     | <b>BEZPIECZEŃSTWO<br/>MIĘDZYNARODOWE NA<br/>BAŁKANACH (XX I XXI W.)</b>           | Przedmiotem wykładu są zagadnienia z zakresu międzynarodowych stosunków politycznych, dotyczące historii najnowszej i współczesności regionu bałkańskiego (od początku XX wieku do lat 20. XXI wieku). Będzie mowa o relacjach wewnątrzbałkańskich (odnoszących się m.in. do różnic etniczno-religijnych) i wpływie                                                                                                                  | 30 | Zaliczenie z oceną |  |  |  |

|    |                                                   |                                                                                    |                                                                                                                                                      |    |                             |  |  |  |
|----|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----------------------------|--|--|--|
|    |                                                   |                                                                                    | <p> mocarstw na geopolityczną specyfikę regionu. Oddzielna uwaga będzie poświęcona stałym i zmiennym determinantom bezpieczeństwa na Bałkanach. </p> |    |                             |  |  |  |
| 10 | <p> <b>prof. UAM dr hab. Konrad BIAŁECKI</b> </p> | <p> <b>„DEMOLUDY” CZYLI SŁÓW<br/>KILKA O KRAJACH<br/>„DEMOKRACJI LUDOWEJ”</b> </p> | <p> Kraje demokracji ludowej i omówienie ich funkcjonowania. </p>                                                                                    | 30 | <p> Zaliczenie z oceną </p> |  |  |  |